

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 29 mars 2022

189/2022

Statsrådets förordning

om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa målarfärger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 216 § 2 mom. och 218 § 2 mom. i miljöskyddslagen (527/2014):

1 §

Syfte och tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om förebyggande av miljöföroreningar och i synnerhet luftföroreningar som orsakas av att flyktiga organiska föreningar som avses i 2 § 4 punkten bidrar till bildning av marknära ozon. Den maximala halten av dessa föreningar i vissa målarfärger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering begränsas på det sätt som anges nedan.

Denna förordning tillämpas på sådana i bilaga 1 angivna målarfärger och lacker som i funktionellt, dekorativt och skyddande syfte appliceras på byggnader, byggnadernas utsmyckningar och fasta inredning samt tillhörande strukturer, med undantag för aerosoler. Denna förordning tillämpas också på sådana i bilaga 1 angivna produkter för fordonsreparationslackering som används för reparation, restaurering eller dekoration av sådana bilar, eller delar av dessa, som avses i fordonslagen (82/2021), när detta sker utanför produktionsanläggningen.

Denna förordning tillämpas inte på produkter som säljs för användning vid verksamheter eller anläggningar som hör till tillämpningsområdet för statsrådets förordning om begränsning av utsläpp som leds ut i luften från vissa verksamheter och anläggningar som använder organiska lösningsmedel (64/2015).

I fråga om skyddandet av konsumenters och arbetstagares hälsa och arbetsmiljö gäller vad som föreskrivs särskilt.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *ämnen* kemiska grundämnen och deras föreningar i naturligt tillstånd eller industriellt framställda,
- 2) *blandning* blandningar eller lösningar av två eller flera ämnen,
- 3) *organisk förening* en förening som innehåller kol och åtminstone ett av följande ämnen: väte, syre, svavel, fosfor, kisel, kväve eller en halogen, med undantag av koloxider och oorganiska karbonater och bikarbonater,

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 (32019R1020); EUT L 169, 25.6.2019, s. 1
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG (32004L0042); EUT L 143, 30.4.2004, s. 87
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/112/EG (32008L0112); EUT L 345, 23.12.2008, s. 68
Kommissionens direktiv 2010/79/EU (32010L0079); EUT L 304, 20.11.2010, s. 18

4) *flyktig organisk förening (VOC-förening)* en organisk förening vars begynnelsekokpunkt är högst 250 grader Celsius, mätt vid ett standardtryck av 101,3 kilopascal,

5) *VOC-halt* mängden VOC-föreningar, uttryckt i gram per liter, i produkten i den form den har när den är färdig att användas, dock inte den mängd flyktiga organiska föreningar i en bestämd produkt som reagerar kemiskt under torkning så att den blir en del av beläggningen,

6) *organiskt lösningsmedel* ett lösningsmedel innehållande VOC-föreningar som används ensamt eller tillsammans med andra ämnen för att lösa upp eller förtunna råvaror, produkter eller avfallsprodukter, eller används som rengöringsmedel för att lösa upp föreningar, som lösningsmedel, som dispergeringsmedel, eller för att reglera viskositeten eller avlägsna ytspänningen, eller som mjukningsmedel eller konserveringsmedel,

7) *beläggning och målarfärg* blandningar som innehåller organiska lösningsmedel och som används för att uppnå en dekorativ, skyddande eller annan funktionell effekt på en yta,

8) *skikt* ett heltäckande lager som erhålls genom en eller flera appliceringar av beläggning eller målarfärg på ett underlag,

9) *vattenburen målarfärg eller beläggning* målarfärger och beläggningar vars viskositet regleras genom användning av vatten,

10) *löstningsmedelsburen målarfärg eller beläggning* målarfärger och beläggningar vars viskositet regleras genom användning av organiska lösningsmedel,

11) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av produkten till tredje part, mot betalning eller kostnadsfritt, och införsel till Europeiska unionens tullområde.

3 §

Gränsvärden för VOC-halten i produkter

VOC-halten i de målarfärger och lacker som definieras i punkt 1 i bilaga 1 får inte överstiga de gränsvärden som fastställs i tabell 1 i bilaga 2, och VOC-halten i de produkter för fordonsreparationslackering som definieras i punkt 2 i bilaga 1 får inte överstiga de gränsvärden som fastställs i tabell 2 i bilaga 2, när dessa produkter släpps ut på marknaden.

4 §

Märkning av produkter

Produkter som släpps ut på marknaden ska förses med en märkning som visar produktens underkategori enligt bilaga 1 och gränsvärdet för produktens VOC-halt i gram per liter enligt bilaga 2 samt den maximala halten av VOC-föreningar i gram per liter i den form produkten har när den är färdig att användas.

5 §

Undantag för försäljning eller inköp av produkter som används för restaurering eller reparation av gamla fordon

Säkerhets- och kemikalieverket kan bevilja undantag för försäljning eller förmedling av produkter vars VOC-halt överstiger gränsvärdena enligt tabell 2 i bilaga 2, om produkterna säljs eller förmedlas i syfte att användas för restaurering eller reparation av ett museifordon som avses i 36 § i fordonslagen eller av ett annat gammalt fordon som planeras bli klassificerat som museifordon.

Om säljaren inte har beviljats ett i 1 mom. avsett undantag ska den som restaurerar eller reparerar ett gammalt fordon ansöka om undantag hos Säkerhets- och kemikalieverket för inköp eller införsel av dessa produkter. Undantag kan beviljas om det är fråga om ett mu-

seifordon som avses i 36 § i fordonslagen eller ett annat gammalt fordon som planeras bli klassificerat som museifordon.

6 §

Undantag för försäljning av produkter som används för restaurering eller underhåll av byggnader med ett särskilt historiskt och kulturellt värde

Säkerhets- och kemikalieverket kan bevilja undantag för försäljning och förmedling av produkter vars VOC-halt överstiger gränsvärdena enligt tabell 1 i bilaga 2, om produkterna säljs eller förmedlas i syfte att användas vid restaurering eller underhåll av följande objekt eller byggnader med ett särskilt historiskt och kulturellt värde:

- 1) byggnader eller områden som är skyddade enligt en detaljplan,
- 2) objekt som i en detaljplan betecknas som byggnadsskyddsområden,
- 3) objekt som är skyddade med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010), kyrkolagen (1054/1993), lagen om ortodoxa kyrkan (985/2006), lagen om fornminnen (295/1963) eller förordningen om skydd för staten tillhöriga byggnader (480/1985),
- 4) objekt som vid riksomfattande, regionala eller lokala inventeringar har konstaterats vara historiskt eller kulturellt värdefulla,
- 5) objekt som tagits upp på världsarvslistan enligt konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv (FördrS 19/1987),
- 6) objekt för vilka Museiverket eller närings-, trafik- och miljöcentralen har beviljat statsunderstöd med stöd av 16 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet,
- 7) andra objekt med ett särskilt historiskt och kulturellt värde som kan jämföras med sådana objekt som avses i 1–6 punkten.

7 §

Undantag för inköp av produkter som används för restaurering eller underhåll av byggnader med ett särskilt historiskt och kulturellt värde

Om säljaren inte har beviljats ett i 6 § avsett undantag, ska den som restaurerar eller underhåller en byggnad ansöka om undantag hos Säkerhets- och kemikalieverket för inköp eller införsel av en produkt.

Ansökan om undantag i fråga om objekt som omfattar flera byggnader och som tagits upp på världsarvslistan enligt konventionen om skydd för världens kultur- och naturarv kan göras också av en företrädare för dem som äger eller underhåller byggnaderna. En ansökan om undantag kan innefatta objektets alla byggnader.

8 §

Innehållet i ansökan om undantag

En i 5–7 § avsedd ansökan om undantag ska innehålla

- 1) sökandens namn och kontaktuppgifter,
- 2) uppgift om huruvida ansökan gäller inköp eller försäljning av produkter,
- 3) en redogörelse för produktens användningsändamål och huruvida produkten ska användas för restaurering eller underhåll av en byggnad med ett särskilt historiskt och kulturellt värde eller av ett museifordon,
- 4) uppgift om produktens underkategori enligt bilaga 1,
- 5) den totala mängden produkter som ska köpas eller säljas,
- 6) produktens VOC-halt.

Till en ansökan som gäller en produkt som ska användas för restaurering eller underhåll av en byggnad med ett särskilt historiskt och kulturellt värde ska det fogas ett utlåtande av

Museiverket eller av ett museum med regionalt ansvar eller riksansvar, eller annan utredning om byggnadens historiska och kulturella betydelse. Till en ansökan som gäller en produkt som ska användas för reparation eller restaurering av ett museifordon ska det fogas utredning om att det är fråga om ett museifordon eller om att fordonet kan klassificeras som ett museifordon.

9 §

Behandlingsavgift

Säkerhets- och kemikalieverket kan ta ut en avgift för behandling av ansökan om undantag. Bestämmelser om avgifter finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

10 §

Metoder för fastställande av VOC-halten

Vid fastställande av VOC-halten i en produkt ska analysmetoder enligt bilaga 3 användas.

11 §

Tillsyn

Säkerhets- och kemikalieverket övervakar efterlevnaden av denna förordning i enlighet med 24 § i miljöskyddslagen.

Bestämmelser om marknadskontrollmyndigheterna för de produkter som avses i denna förordning finns i 24 a § i miljöskyddslagen.

12 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 april 2022.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa målarfärger och lacker samt produkter för fordonsreparationslackering (837/2005).

Helsingfors den 24 mars 2022

Miljö- och klimatminister Emma Kari

Konsultativ tjänsteman Sami Rinne

MÅLARFÄRGER, LACKER OCH PRODUKTER FÖR FORDONSREPARATIONSLACKERING SOM HÖR TILL TILLÄMPNINGSOMRÅDET

1. Underkategorier av målarfärger och lacker

- a) matt färg för väggar och tak inomhus: målarfärger och beläggningar avsedda att appliceras på väggar och tak inomhus med ett glansvärde på högst 25 vid 60° vinkel.
- b) blank färg för väggar och tak inomhus: målarfärger och beläggningar avsedda att appliceras på väggar och tak inomhus med ett glansvärde över 25 vid 60° vinkel.
- c) färg för ytor av mineraliskt material utomhus: målarfärger och beläggningar avsedda att appliceras på murverk, betong-, tegel- eller putsytor utomhus.
- d) färg för trä, metall eller plast inomhus eller utomhus: målarfärger som är avsedda att appliceras på utsmyckningar och beklädnad och som ger ett täckande skikt. Dessa färger är avsedda för underlag av antingen trä, metall eller plast. Denna underkategori omfattar grund- och mellanstrykningsfärger.
- e) klarlack, lasyr och trälasyr för trä, metall och plast inomhus eller utomhus: beläggningar som är avsedda att appliceras på utsmyckningar och som ger ett transparent eller halvtransparent skikt för dekoration och skydd av trä, metall och plast. Denna underkategori inbegriper täcklasyr. Med täcklasyr avses en beläggning som ger ett täckande skikt för dekoration och skydd av trä mot väderpåverkan, enligt definitionen i EN 927-1 i den halvstabila kategorin.
- f) lasyr, olja eller bets i tunt skikt: lasyr som i enlighet med EN 927-1:1996 har en genomsnittlig skiktjocklek på mindre än 5 µm vid tester enligt metod 5A i ISO 2808:1997.
- g) isolerande grundfärg: färg med isolerande eller blockerande egenskaper avsedd att användas på trä eller väggar och innertak.
- h) bindande grundfärg: färg som är avsedd att binda lösa underlagspartiklar eller som är vattenavvisande eller avsedd att skydda trä mot blånad.
- i) enkomponentfärg: funktionell färg baserad på ett filmbildande material. Denna är avsedd för applikationer som kräver särskilda egenskaper, som grundfärg och täckskikt för plast, grundfärg för järn, grundfärg för reaktiv metall, till exempel zink och aluminium, rostskyddsfärg, golvbeläggningar, inklusive beläggningar för trä- och cementgolv, graffiti-skydd och flamskydd samt färg som måste uppfylla hygienkrav inom livsmedelsindustrin och hälso- och sjukvården.
- j) tvåkomponentfärg: funktionell färg med samma användningsområde som enkomponentfärg, till vilken ytterligare en komponent (t.ex. tertiära aminer) tillsätts före appliceringen.
- k) flerfärgande färg: färg som är avsedd att ge en tvåtons- eller flerfärgseffekt direkt vid den första appliceringen.

l) färg med dekorativ effekt: färg som är avsedd att åstadkomma särskilda estetiska effekter på särskilt förbehandlade och förmålade eller grundmålade underlag och som sedan behandlas med olika verktyg under torktiden.

2. Underkategorier av produkter för fordonsreparationslackering

a) produkter för förbehandling och rengöring: produkter avsedda att appliceras, antingen mekaniskt eller kemiskt, för att rengöra gamla lacker och rost eller för att möjliggöra ny lackering.

i) förbehandlingsprodukter: medel för tvättpistol (en produkt avsedd för rengöring av sprutpistol eller annan utrustning), färgborttagare, avfettningsmedel (bland annat antistat-medel för plastdetaljer) och silikonborttagare.

ii) förtvättmedel: rengöringsprodukter avsedda för att avlägsna ytföroreningar under förbehandlingen före applicering av täckmaterial.

b) spackelmassa/kitt: trögflytande produkter som är avsedda att appliceras för att fylla djupa ytskador innan sliplackfärg/spackelfärg appliceras.

c) grundfärg: lacker avsedda att appliceras på ren metall eller befintliga ytskikt för att ge korrosionsskydd före appliceringen av sliplackfärg eller topplack.

i) sliplackfärg/spackelfärg: lacker avsedda att appliceras före appliceringen av topplack för att ge korrosionsmotstånd, säkra topplackens vidhäftning och för att främja en enhetlig yta genom utfyllnad av mindre ytdefekter.

ii) allmänna metallgrundfärger: lacker avsedda att appliceras som grundfärg, såsom vidhäftningsförbättrande medel, tätningsmedel, sliplackfärg, mellanstrykningsfärg, plastgrundfärg, vått-på-vått, ”non-sand”-spackel samt sprutspackel.

iii) etsgrundfärg: lacker som innehåller minst 0,5 viktprocent fosforsyra och som är avsedda att appliceras direkt på rena metallytor för att ge korrosionsskydd och vidhäftning. Till dessa hör lacker som används som svetsbar grundfärg och etsande lösningar för galvaniserade ytor och ytor av zink.

d) topplack: pigmenterat lack som är avsett att appliceras i antingen ett eller flera skikt för att ge kulör, glans och hållbarhet. Det omfattar alla berörda produkter såsom baslack och klarlack.

i) baslack: pigmenterat lack avsett att ge färg eller annan önskad optisk effekt, men inte glans eller ytbeständighet.

ii) klarlack: transparent lack som är avsett att ge lackeringen glans och beständighet.

e) speciallack: lacker avsedda att appliceras som topplack med särskilda egenskaper såsom metallic- eller pärlemoreffekt, i ett enda skikt, högkvalitativ solid lack och klarlack, (t.ex. repskydd och fluorerad klarlack), reflekterande baslack, strukturlack (t.ex. hammarlack), halkskydd, underredsmassa, stenskottsskydd, lack för bilinredning samt aerosoler.

GRÄNSVÄRDEN FÖR HALTEN AV FLYKTIGA ORGANISKA FÖRENINGAR (VOC) I MÅLARFÄRGER, LACKER OCH PRODUKTER FÖR FOR- DONSREPARATIONSLACKERING

Tabell 1

Gränsvärden för halten av flyktiga organiska föreningar (VOC) i målarfärger och lacker

	Produktunderkategori	Typ*	g/l**
a	Matt färg för väggar och tak inomhus (glansvärde högst 25 vid 60° vinkel)	VB LB	30 30
b	Blank färg för väggar och tak inomhus (glansvärde över 25 vid 60° vinkel)	VB LB	100 100
c	Färg för ytor av mineraliskt material utomhus	VB LB	40 430
d	Färg för trä, metall eller plast inomhus eller utomhus	VB LB	130 300
e	Klarlack, lasyr och trälasyr, inklusive täcklasyr, för trä, metall eller plast inomhus eller utomhus	VB LB	130 400
f	Lasyr, olja eller bets i tunt skikt	VB LB	130 700
g	Isolerande grundfärg	VB LB	30 350
h	Bindande grundfärg	VB LB	30 750
i	Enkomponentfärg	VB LB	140 500
j	Tvåkomponentfärg för särskilda applikationer, t.ex. golv	VB LB	140 500
k	Flerfärgande färg	VB LB	100 100
l	Färg med dekorativ effekt	VB LB	200 200

*vattenburen (VB) eller lösningsmedelsburen (LB)

**g/l färdig att användas

Tabell 2

Gränsvärden för halten av flyktiga organiska föreningar (VOC) i produkter för fordonsreparationslackering

	Produktunderkategori	Lack	VOC g/l*
a	Förbehandling och rengöring	Förbehandlingsprodukter Förtvättmedel	850 200
b	Spackelmassa/kitt	Alla typer	250
c	Grundfärger	Sliplackfärg/spackelfärg och allmänna grundfärger för metall Etsgrundfärger	540 780
d	Topplack	Alla typer	420
e	Speciallack	Alla typer	840

*g/l i den färdiga produkten. Med undantag av underkategori a bör eventuell vattenhalt i den för användning färdiga produkten inte medräknas.

METODER FÖR FASTSTÄLLANDE AV VOC-HALTEN

Metoder för fastställande av VOC-halten i enlighet med 10 §

Tabell 3 a

Metoden för produkter med en VOC-halt under 15 viktprocent utan förekomst av reaktiva förtunningsmedel

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
VOC-halt	g/l	ISO 11890-2	2006

Tabell 3 b

Metoderna för produkter med en VOC-halt på minst 15 viktprocent utan förekomst av reaktiva förtunningsmedel

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
VOC-halt	g/l	ISO 11890-1	2007
VOC-halt	g/l	ISO 11890-2	2006

Tabell 3 c

Metoden för produkter med VOC-halt vid förekomst av reaktiva förtunningsmedel

Parameter	Enhet	Test	
		Metod	Tidpunkt för offentliggörande
VOC-halt	g/l	ASTMD 2369	2003